

Ενημέρωση του Προέδρου κ. Ντόναλντ Τουσκ προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μετά την τελευταία σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 15 Οκτωβρίου 2015

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Πριν από την ενημέρωση για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 15ης Οκτωβρίου και τα επόμενα βήματα, θα ήθελα να σας πω τα εξής:

Η κρίση, ή μάλλον η πρόκληση, που αντιμετωπίζουμε όλοι εμείς, ως κοινότητα, ως Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι ίσως η μεγαλύτερη που έχουμε αντιμετωπίσει τις τελευταίες δεκαετίες. Είμαι πεπεισμένος ότι αυτή η πρόκληση έχει το δυναμικό να αλλάξει την Ευρωπαϊκή Ένωση που οικοδομήσαμε. Έχει το δυναμικό ακόμη και να καταστρέψει επιτεύγματα όπως η κυκλοφορία χωρίς σύνορα ανάμεσα στις χώρες του Σένγκεν. Και, αυτό που θεωρώ ακόμη πιο επικίνδυνο, είναι ότι έχει το δυναμικό να επιφέρει τεκτονικές μεταβολές στο ευρωπαϊκό πολιτικό τοπίο. Και οι μεταβολές αυτές δεν θα είναι για καλό. Οι ιδιαίτερες περιστάσεις απαιτούν ιδιαίτερα μέτρα, ιδιαίτερες θυσίες και ιδιαίτερη αλληλεγγύη. Για μένα, ως Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, και για τους περισσότερους από εσάς, έχει ύψιστη σημασία να διασφαλίσουμε την ενότητα των κρατών μελών μας και των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Αυτή την κρίση θα την αντιμετωπίσουμε μαζί. Αλλιώς, ούτε που θέλω να σκέφτομαι το εναλλακτικό ενδεχόμενο.

Από τις αρχές αυτής της κρίσης, υπογράμμισα πόσο σπουδαίο είναι να προστατεύσουμε τα εξωτερικά μας σύνορα. Δεν έχουμε ακόμη συμφωνήσει πως θα το κάνουμε αυτό επιχειρησιακά, αλλά, τουλάχιστον, οι ηγέτες συμερίζονται την άποψη ότι προτεραιότητά μας θα πρέπει να είναι η προστασία των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ. Δυστυχώς, η κατάσταση θα επιδεινωθεί περαιτέρω, όπως σας προειδοποίησα τελευταία. Και εννοώ, παραδείγματος χάριν, το νέο κύμα προσφύγων από το Χαλέπι και τις περιοχές όπου η Ρωσία βομβαρδίζει τη Συρία, πράγμα που σημαίνει πάνω από 100 000 νέους πρόσφυγες.

Κύριοι βουλευτές,

Κατά την τελευταία σύνοδο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι ηγέτες δέχθηκαν με μετρημένη ικανοποίηση τις εργασίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μεταναστευτική συμφωνία με την Τουρκία. Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να ευχαριστήσω προσωπικά τον Αντιπρόεδρο κ. Τίμερμανς ο οποίος εργάζεται σκληρά για τις τεχνικές λεπτομέρειες. Θα ήθελα να τονίσω και πάλι ότι μια συμφωνία με την Τουρκία έχει νόημα μόνο αν συμβάλει στην αναχαίτιση της ροής προσφύγων προς την Ευρώπη. Η συνεργασία αυτή δεν θα είναι εύκολη. Δεν θα πρέπει να έχουμε αυταπάτες ότι οιαδήποτε τρίτη χώρα, περιλαμβανομένης της Τουρκίας, μπορεί να μας αντικαταστήσει στην προστασία των συνόρων μας.

Δεύτερον, οι ηγέτες σημείωσαν τις εργασίες για τη δημιουργία ένδεκα 'κομβικών σημείων υποδοχής' στην Ελλάδα και την Ιταλία τα οποία θα είναι πλήρως λειτουργικά μέχρι το τέλος Νοεμβρίου. Αυτή η προθεσμία είναι, βέβαια, φιλόδοξη και απαιτεί σημαντική προώθηση δυναμικού και πόρων προς τον Frontex και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO). Επί του παρόντος, οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί διαθέτουν λιγότερα από τα μισά που χρειάζονται. Όσον αφορά, τώρα, τον ρόλο των κομβικών σημείων υποδοχής, ξεκινήσαμε ειλικρινή συζήτηση για τον τρόπο λειτουργίας τους. Οι εργασίες αυτές είναι υπό εξέλιξη.

Τρίτον, συζητήσαμε δια μακρών τους τρόπους για την προστασία των συνόρων μας. Πρέπει να παύσει αμέσως αυτή η εντελώς άχρηστη επιχειρηματολογία μεταξύ των υποστηρικτών της προστασίας των εξωτερικών συνόρων και των υπερμάχων της αλληλεγγύης και της ανοικτής προσέγγισης. Και τα δύο είναι απαραίτητα. Θα πρέπει να αποκαταστήσουμε τον αποτελεσματικό συνοριακό έλεγχο ώστε να αρχίσουμε να διαχειριζόμαστε την κατάσταση στα σύνορά μας. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να σταματήσουν οι παράνομες διελεύσεις των συνόρων μας, να καταγράφουμε όλους τους αιτούντες άσυλο και οργάνωση των σχετικών εγκαταστάσεων υποδοχής. Αυτό, από μόνο του, δεν θα σταματήσει τις μεταναστευτικές ροές. Θα τις μειώσει, όμως, σημαντικά. Επ' αυτού, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι ο Frontex θα αναπτυχθεί πέραν της τρέχουσας εντολής του. Θα έχει δυνατότητα να παρεμβαίνει ταχύτερα και αποφασιστικότερα στις συνοριακές κρίσεις. Θα έχει δε και ιθύνοντα ρόλο στην επιστροφή των παράτυπων μεταναστών. Και για να γίνει αυτό ταχέως κατά το δυνατόν, χρειαζόμαστε τη βοήθεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Σκοπός είναι να δοθούν στον Frontex τα εργαλεία που χρειάζεται για την πλήρη προστασία των ευρωπαϊκών συνόρων. Θα ήθελα να εξάρω εδώ το εντυπωσιακό έργο που έχουν ήδη επιτελέσει τα κράτη μέλη για τη χρηματοδότηση και του

Frontex και της EASO.

Παράλληλα, θα πρέπει να διερευνήσουμε τρόπους για να αναπτύξουμε περαιτέρω την εσωτερική αλληλεγγύη μεταξύ των κρατών μελών μας. Ένα πρώτο βήμα είναι να δοθούν στον Frontex και την EASO όλοι οι απαιτούμενοι πόροι καθώς και να τεθεί σε εφαρμογή ο προσωρινός μηχανισμός μετεγκατάστασης, προκειμένου να ελαφρυνθεί το βάρος από τα κράτη μέλη που πλήττονται περισσότερο.

Αγαπητοί κύριοι βουλευτές,

Αυτή η κρίση δεν αφορά μόνον τους πρόσφυγες της Συρίας. Σε δύο εβδομάδες, θα συγκαλέσω διάσκεψη κορυφής των ηγετών της Ευρώπης και της Αφρικής στη Βαλέτα. Στόχος μας είναι, με τη βοήθεια των αφρικανών εταίρων μας, να οικοδομήσουμε μία πραγματική ευρωπαϊκή-αφρικανική εταιρική σχέση στο μεταναστευτικό.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποφάσισε ότι θέλουμε να επιτύχουμε απτά επιχειρησιακά μέτρα κατά δίκαιο και ισορροπημένο τρόπο, για την αποτελεσματική επιστροφή και επανεισδοχή, την εξάρθρωση των εγκληματικών δικτύων και την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης, σε συνδυασμό με πραγματικές προσπάθειες για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων και τη στήριξη της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης της Αφρικής, καθώς και δέσμευση ότι θα εξακολουθήσουν να υφίστανται δυνατότητες νόμιμης μετανάστευσης.

Θα διερευνήσουμε τις δυνατότητες για την ανάπτυξη ασφαλών και βιώσιμων ικανοτήτων υποδοχής στις θιγόμενες περιοχές και την παροχή μονιμότερων προοπτικών και επαρκών διαδικασιών για τους πρόσφυγες και τις οικογένειές τους, μεταξύ άλλων μέσω πρόσβασης στην εκπαίδευση και τις θέσεις εργασίας, έως ότου καταστεί δυνατή η επιστροφή στη χώρα καταγωγής τους.

Τέλος, θα ζητηθεί από τα κράτη μέλη να συμβάλουν περαιτέρω στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την ενίσχυση της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR), του Παγκόσμιου Προγράμματος Τροφίμων και άλλων οργανισμών, καθώς και για τη στήριξη του Περιφερειακού Ταμείου της ΕΕ για την κρίση στη Συρία και του Ταμείου της ΕΕ για την Αφρική.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι βουλευτές,

Και τέλος, όσον αφορά τη Βρετανία: Ενημέρωσα τους ηγέτες σχετικά με τις προπαρασκευαστικές συζητήσεις ανάμεσα στους αξιωματούχους μου και το Ηνωμένο Βασίλειο τους τελευταίους μήνες. Δεχτήκαμε με ικανοποίηση τη δέσμευση του Πρωθυπουργού κ. Κάμερον να διατυπώσει γραπτώς τις συγκεκριμένες ανησυχίες του Ηνωμένου Βασιλείου μέχρι τις αρχές Νοεμβρίου.

Σας ευχαριστώ.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press